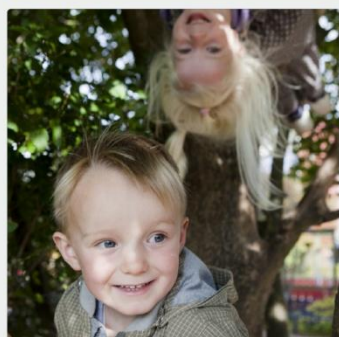

Vejledning

>Dagtilbud og skolen

Farvel til dagtilbud og goddag til skolen

2010

Indledning

Denne vejledning omhandler Farvel til dagtilbud og Goddag til skolen (Farvel og Goddag).

I dag arbejder mange dagtilbud, skoler og kommuner med at reflektere over, dokumentere og evaluere arbejdet med at sikre børn en god overgang fra dagtilbud til skole. Formålet er at understøtte børns trivsel og læring og udvikle deres kompetencer, så der sikres et naturligt læringsforløb og dermed det bedst mulige udgangspunkt for et godt skoleforløb. Også med de pædagogiske læreplaner er fokus på sikre en bedre sammenhæng i overgangen fra dagtilbud til skole blevet intensiveret.

Farvel og Goddag kan bidrage til at lette dette arbejde ved at give professionelle i dagtilbud og skoler bedre mulighed for at vurdere børns robusthed og forandringsparathed i forhold til overgangen fra dagtilbud til skole. Konkret er redskabet udviklet for at give øget viden om de fire- til syv-årige børns robusthed og forandringsparathed.

Redskabet består af nogle tegn og konkrete spørgsmål, som dels belyser det enkelte barns robusthed og forandringsparathed, og dels belyser samarbejdet og samspillet mellem dagtilbud, skole og forældre i forhold til overgangen.

Formålet med redskabet er at give pædagoger, børnehaveklasseledere, lærere og forældre et fælles grundlag for dialogen om barnets overgang fra dagtilbud til skole. Med andre ord sikre det enkelte barn de bedst mulige forudsætninger for en tryk og god overgang til skolen. Derudover giver oplysningerne viden til forvaltning og politikere om den faglige kvalitet i arbejdet med overgangen fra dagtilbud til skole.

I de næste afsnit er der en kort beskrivelse af Farvel og Goddags anvendelsesmuligheder, fokus og metode. Der er tilsvarende en beskrivelse af grundprincipperne for redskabet og redskabets fokus og indhold, og om forberedelse af samt anvendelse af redskabet til indsamling af oplysninger om robusthed og forandringsparathed. Vejledningen giver endvidere nogle indledende bud på, hvordan resultaterne kan bearbejdes og anvendes i det daglige arbejde.

God læselyst

VEJLEDNINGEN INDEHOLDER FØLGENDE

- Farvel og Goddag – hvad er det?
- Sådan foregår arbejdet med Farvel og Goddag
- Sådan vises resultaterne
- Sådan kan resultaterne anvendes

Farvel og Goddag – hvad er det?

Farvel til dagtilbud – goddag til skole er et redskab, der fokuserer på overgangen mellem dagtilbud og skole. Nedenfor beskrives grundprincipperne bag redskabet, hvilke temaer redskabet indeholder, samt hvordan redskabet konkret ser ud.

Farvel og Goddag-redskabets anvendelse

Redskabet er tænkt at skulle anvendes i dagtilbud to-tre gange i løbet af det sidste år, et barn går i dagtilbuddet. Typisk først på efteråret, i januar/februar i forbindelse med indskrivning i skolen samt evt. i maj/juni måned. Den præcise timing vil afhænge af lokale forhold, herunder hvornår der er forældresamtaler, om og hvornår der startes storbørnsgrupper op, om der er tidlig SFO-start osv.

Farvel og Goddag har ikke fokus på at træffe beslutning om skolestart. Redskabet giver som én af flere gevinster relevante informationer til at understøtte et godt beslutningsgrundlag og en god dialog mellem forældre og dagtilbud/skole, men det er samtidig blot en del af det samlede grundlag for denne beslutning.

I skolen er redskabet tænkt at kunne anvendes én gang i børnehaveklassen. I forbindelse med overgangen skal børnehaveklasselederen og SFO-pædagogen se og anvende oplysningerne fra dagtilbuddet for at forberede overgangen bedst muligt. Derudover er det hensigten, at børnehaveklasselederen og SFO-pædagogen selv skal indsamle oplysninger med redskabet, typisk i foråret med henblik på at vurdere, om der er særlige opmærksomhedspunkter for det videre indskolingsforløb.

Skolerne kan i forlængelse heraf også vælge at gøre brug af redskabet i 1. klasse for at følge det enkelte barns progression i indskolingsforløbet.

Hvad dokumenterer Farvel og Goddag?

Farvel og Goddag er udviklet i et tæt samspil med forskere og praktikere. Konkret har fire forskere præsenteret deres vinkel på overgangen fra dagtilbud til skole. Derefter er der udvalgt to centrale begreber eller kompetencer for redskabet: robusthed og forandringsparathed. Udvælgelsen er baseret på erfaring og en pragmatisk vinkel om, at begreberne skal danne mening i praksis.

Redskabet er altså bygget op om en række forskningsbaserede antagelser om børns overgang fra dagtilbud til skole:

- Robusthed og forandringsparathed er for barnet afgørende kompetencer i forhold til at håndtere overgangen fra dagtilbud til skole.
- Børns robusthed og forandringsparathed er ikke en konstant given størrelse, men kan variere på tværs af kontekster. Et barn kan fx være meget robust og forandringsparat i pædagogisk tilrettelagte aktiviteter uden også at være det i børnestyrede aktiviteter i dagtilbuddet. Redskabet skal derfor belyse barnet i forskellige kontekster forstået som forskellige sammenhænge og omgivelser.

- Dagtilbud og skoler kan gennem deres aktiviteter og organisering understøtte, at børn udvikler robusthed og forandringsparathed. Redskabet skal derfor fremme refleksion over, om dette sker.
- Dagtilbud og skoler kan gennem samarbejde skabe en større eller mindre grad af pædagogisk kontinuitet, og dermed understøttelse af barnets overgang. Redskabet skal derfor fremme refleksion over i hvilken grad, der skabes pædagogisk kontinuitet.
- Udvikling af robusthed og forandringsparathed foregår ikke isoleret i dagtilbuddet eller i skolen, men i hele barnets dagligdag. Dialogen og samarbejdet med forældrene skal derfor inddrages i forbindelse med redskabets anvendelse.

Med afsæt i disse forskningsbaserede antagelser er der udarbejdet et redskab, som reelt består af to delredskaber:

1. Delredskab 1: Barnet i kontekst
2. Delredskab 2: Institutionen som kontekst

Redskaberne er tænkt at blive anvendt sammen, da delredskab 2 giver værdifuld viden og inspiration til fortolkning af resultaterne i delredskab 1.

Det første delredskab "barnet i kontekst" anvendes til at give viden og vurdering om børns robusthed og forandringsparathed.¹

- Robusthed handler om hvorvidt et barn har alsidige erfaringer med forskellige sociale roller, hvilket giver en evne til at håndtere de mange forskellige krav og udfordringer, som barnet mødes med i overgangen.

¹ De to kompetencer, robusthed og forandringsparathed, og de i alt syv underliggende dimensioner er udvalgt og udviklet i et tæt samspil med forskere og praktikere. Det grundlæggende udgangspunkt er, at redskabet nødvendigvis med sit valg af begreber vil indebære en reduktion i den kompleksitet, der iagttages – begreberne bidrager til at snævre ind og fokusere på noget, frem for andet. Begreberne (mere konkret: kompetencerne og dimensionerne) bliver fikspunkter for iagttagelsen.

Robusthed og forandringsparathed er valgt som to kompetencer, der dels forskningsmæssigt er centrale for børns videre udvikling og læring, dels giver mulighed for at ordne og identificere det, man kan iagttage hos et barn og i forskellige sammenhænge (i redskabet operationaliseret til tre kontekster: dagligdagsaktiviteter, pædagogisk tilrettelagte aktiviteter og børneigangsatte aktiviteter). Der er tale om kompetencer, der både fanger forhold hos barnet selv og barnets relation til sin omverden. Der kunne potentielt have været valgt andre kompetencer, men valget er udover det forskningsmæssige afsæt også pragmatisk derved, at det er undersøgt, at begge kompetencer giver god mening hos praktikere, der skal bruge redskabet.

Tilsvarende gælder for dimensionerne. Som et par eksempler er "selvværd" (under robusthed) forskningsmæssigt anerkendt som en af de faktorer i børns liv, der har størst indflydelse på tilfredshed og mulighed for faglige fremskridt; "nysgerrighed" fanger spørgsmålet om lyst til at lære eller motivation; "energi" er bredt anvendt i psykologisk forskning; og de "sociale" og "kognitive" kompetencer handler om to af de grundkategorier, man mere traditionelt laver vurderinger af i skolen. Dimensionerne har på den måde en rimeligt solid forankring, samtidig med at de er pragmatiske og erfaringsbaserede præciseringer, som umiddelbart giver mening i forhold til de valgte kompetencer, når praktikerniveauet inddrages, dvs. pædagoger, børnehaveklasseledere og SFO-pædagoger.

- Forandringsparathed handler om evnen til at håndtere ændringer og skift i aktiviteter, ændrede omstændigheder, nye situationer osv. Tilpasning kan ses som én af en række forskellige reaktioner på forandring, hvorfor tilpasning og tilpasningsevne adskiller sig fra forandringsparathed. Tilpasning og tilpasningsevne indebærer i højere grad en ændring (tilpasningen) som følge af ændrede omstændigheder, mens forandringsparathed rummer et større potentiale for, at forandringen håndteres gennem andre "strategier".

Robusthed og forandringsparathed er ikke noget "man har" eller "ikke har"; det er et grads-spørgsmål, hvor man kan være mere eller mindre robust og/eller forandringsparat.

Samtidig kan et barns robusthed og forandringsparathed variere på tværs af konkrete situationer. Redskabet belyser derfor barnet i tre centrale kontekster i både dagtilbud og børnehaveklassen, dvs.

- Dagligdagsaktiviteter (modtagelse, afhentning, spisning, toiletbesøg etc.)
- Pædagogisk tilrettelagte aktiviteter (pædagogisk tilrettelagte aktiviteter som samling, udflugter etc.)
- Børnestyrede aktiviteter (leg, spil, udforskning, eksperimenter etc.)

Ved at anskue børnene i alle tre kontekster gør redskabet det muligt at belyse en eventuel variation i barnets robusthed og forandringsparathed. Det kan fx være en vigtig viden i forhold til barnets overgang til skole, hvis et barn er meget robust og forandringsparat i legesituationer, men udfordres på graden af robusthed, når det drejer sig om pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, som ikke foregår indenfor barnets normale legefællesskab.

Konkret besvarer man en række spørgsmål med forskellige afkrydsningsmuligheder. Redskabet giver desuden mulighed for at tilknytte kommentarer – uddybninger, konkretiseringer, refleksioner eller lig. - til barnets robusthed og forandringsparathed.

Det andet delredskab "institutionen som kontekst" anvendes til en selvevaluering af, hvordan dagtilbuddet eller skolen understøtter udvikling af robusthed og forandringsparathed hos børnene. Det sker ved at anskue og vurdere aktiviteter og indsatser indenfor tre områder, som har betydning for udviklingen af barnets robusthed og forandringsparathed og for overgangen fra dagtilbud til skole:

- Den pædagogiske praksis (understøtter dagtilbuddets og skolens pædagogiske praksis og organisering børnenes udvikling af robusthed og forandringsparathed?)
- Samarbejde mellem dagtilbud og skoler (understøtter samarbejdsrelationen etablering af hensigtsmæssige pædagogiske sammenhænge og kontinuitet; er der samarbejdsaftaler mellem dagtilbud og skoler)
- Samarbejde med forældrene (understøtter samarbejdet med forældrene en fælles indsats i relation til at fremme en god overgang?)

Hvordan indsamles dokumentationen?

De to delredskaber er hver bygget op af en række tegn og i forlængelse heraf konkrete spørgsmål, som kan bruges til at identificere tegnene.

"Barnet i kontekst" handler om at vurdere barnets robusthed og forandringsparathed. Disse to kompetencer er yderligere opdelt i en række dimensioner:

- Robusthed: Selvværd; energi og lyst til at deltage; sociale kompetencer og kognitive kompetencer.
- Forandringsparathed: Nysgerrighed; kommunikative og forhandlingsmæssige kompetencer; følelsesmæssige kompetencer.

For hver af disse dimensioner er der derefter opstillet tre tegn, som efterfølgende er omsat til konkrete spørgsmål, som belyser tegnets udtryk i de tre forskellige kontekster. Der er således opstillet 21 spørgsmål om robusthed og forandringsparathed i den kontekst, der vedrører dagligdagsaktiviteter, 21 spørgsmål i den kontekst, som vedrører pædagogisk tilrettelagte aktiviteter og 21 spørgsmål i den kontekst, som vedrører børnestyrede aktiviteter. Spørgsmålene på tværs af kontekster minder om hinanden, da de skal belyse de samme tegn, men er formuleret med afsæt i den bestemte kontekst for at skabe et meningsfuldt redskab.

"Institution som kontekst" handler som nævnt om at vurdere dagtilbuddets eller skolens evne til at understøtte udvikling af robusthed og forandringsparathed hos børnene gennem dens aktiviteter og organisering, herunder samarbejdet med skolen og forældrene. Dette vurderes også her inden for hvert af de tre fokusområder via en række dimensioner, som der er defineret tegn på og konkrete spørgsmål for.

- Den pædagogiske praksis: Hvordan understøtter den pædagogiske praksis udvikling af robusthed og forandringsparathed, vurderet ud fra de samme syv dimensioner som ved "barnet i kontekst"?
- Samarbejde mellem dagtilbud og skoler: Samarbejdsrutiner; kendskab og forståelse; model for forberedelse; model for modtagelse i skolen; opfølgning på overgangen; offentliggørelse.
- Samarbejde med forældrene: Dialog om robusthed og forandringsparathed; dialog om overgang; kendskab til overgang; inddragelse i overgang; modtagelse i skolen.

I alt er der opstillet 21 spørgsmål om den pædagogiske praksis, ti spørgsmål om samarbejdet mellem dagtilbud og skoler, og ti spørgsmål om samarbejdet med forældrene.

Dimensionerne under begge del-redskaber er udvalgt erfaringsbaseret og pragmatisk ud fra, at de skal være meningsfulde i praksis. Dimensionerne skal tilsammen give et billede af de samlende kompetencer, altså henholdsvis robusthed og forandringsparathed.

Sådan foregår arbejdet med Farvel og Goddag

Forberedelse

Personalets forberedelse

Når man tager nye metoder i brug, kan det være hensigtsmæssigt at få skabt et fælles billede af, hvorfor de nye metoder tages i brug, og hvordan de skal anvendes. Der kan være mange forskellige måder at skabe et fælles billede.

I denne dialog kan det være hensigtsmæssigt at diskutere forskellige roller og ansvarsområder i forbindelse med anvendelsen af redskabet. Ligeledes kan det være hensigtsmæssigt at diskutere, hvordan anvendelsen af redskabet skal tænkes sammen med dagtilbuddets eller skolens øvrige arbejde med tilrettelæggelse af og opfølgning på den pædagogiske praksis. Der er til redskabet udviklet et støttemateriale og et inspirationsmateriale, som kan give yderligere inspiration til anvendelsen af redskabet.

Eksempler på involvering: Det kan tænkes, at ledelsen i dagtilbuddet inviterer hele personalegruppen til informationsmøde eller faglig dag, hvor projektet diskuteres; eller at skolelederen gør tilsvarende med sine børnehaveklasseledere og SFO-pædagoger. Ledelsen kan også lade personalet få ansvar og mulighed for at forme dele af arbejdet fremadrettet, fx at tilrettelægge observations- og besvarelsesforløbet.

Information til forældre

Redskabet indebærer, at personalet udarbejder en besvarelse for det enkelte barn. Derfor skal forældrene informeres inden redskabet tages i brug.

Der kan være forskellige måder at gøre det på for det enkelte dagtilbud eller den enkelte skole.

Der kan være forældre, som har reservationer i forhold til, at pædagogerne skal besvare et skema om deres barns robusthed og forandringsparathed. Her er det vigtigt at gøre forældrene opmærksomme på, at redskabet anvendes i forhold til at fremme dialogen med netop forældrene om barnets overgang samt give dagtilbud eller skole mulighed for på tværs af børnegrupper at vurdere, om man kan blive bedre til at udvikle børns robusthed og forandringsparathed. Slutmålet er, at overgangen bliver bedst mulig med afsæt i det enkelte barn.

IDEER TIL INFORMATION AF FORÆLDRENE

I nogle kommuner har man valgt, at forældrene informeres på et forældremøde. I andre kommuner modtager forældrene et informationsbrev med en beskrivelse af redskabet og dets formål. Og i andre kommuner er der udarbejdet informationsmateriale til opslagstavlen i dagtilbuddet eller børnehaveklassen.

Observation af børnene

Processen kan tilrettelægges som beskrevet nedenfor.

Farvel og Goddag er ikke baseret på en egentlig "observation" af børnene, forstået som en særlig aktivitet, hvor personalet afsætte tid til observation af børnene i bestemte situationer, hvor man afdækker tilstedeværelsen af bestemte tegn eller indikatorer, som herefter bliver afgørende for vurderingen af det enkelte barn.

Farvel og Goddag er i modsætning til en sådan tilgang baseret på en helhedsvurdering af barnet baseret på de iagttagelser, som personalet gør i dagligdagen i forbindelse med kontakten med barnet. Det vil sige, at der i udgangspunktet ikke er behov for særlige observationer, selv om der naturligvis kan være udvalgte områder, hvor man bliver i tvivl – eller nysgerrig i forhold til, om man kender barnet godt nok?

I tilknytning til redskabet er der udarbejdet et støttemateriale og et inspirationsmateriale, hvor dagtilbud og skoler kan hente inspiration til indsamlingen af oplysningerne. Her kan man læse mere om, hvordan man på forskellig vis kan arbejde med sine iagttagelser og vurderinger af barnet; hvordan samtaler med børn og forældre kan danne grundlag for besvarelsen, samt hvordan der kan arbejdes med mere systematiske metoder som fx den narrative metode som grundlag for indsamling af oplysninger.²

1. Fordeling af børnegruppen

Før indsamlingen af besvarelser for delredskabet "barnet i kontekst" kan påbegyndes, er det en god ide at personalegruppen fordeler børnegruppen mellem sig. Derved sikres, at der er opmærksomhed på alle børn, og hver pædagog/børnehaveklasseleder og/eller SFO-pædagog ved hvilke børn, de har ansvaret for.

Det kan også være en god ide, at pædagogen/børnehaveklasselederen/SFO-pædagogen læser spørgeskemaet. Derved danner de sig et indtryk af, hvad de vil skulle svare på – og om der eventuelt er områder, hvor de ikke har dannet sig et indtryk af nogle af børnene.

2. Planlægning af besvarelserne

Det kan af hensyn til dagligdagen med børnene være hensigtsmæssigt at få planlagt, hvornår de enkelte medarbejdere skal foretage besvarelserne. Besvarelsen foregår i det særlige it-system og tager ca. 15 min. pr. barn.

3. Indsamling af oplysninger

Indsamlingen af oplysninger foregår ved at henholdsvis pædagoger i dagtilbuddet (evt. med inddragelse af medhjælpere, assistenter, vikarer) og børnehaveklasselederne samt SFO-pædagogerne i skolen besvarer de forskellige spørgsmål via den etablerede it-understøttelse.

Det er vigtigt, at personalet i besvarelsen tager afsæt i de tre forskellige kontekster (dagligdags rutiner, pædagogisk tilrettelagte og børnestyrede aktiviteter), og at besvarelsen foretages bredt og varieret inden for disse kontekster.

² Jf. nedenfor er udgangspunktet, at der ikke som sådan er behov for selvstændig observation. Men hvis dagtilbuddet eller skolen i forvejen anvender en særlig metode til at følge børnenes udvikling, kan dette sagtens kombineres til at danne grundlag for besvarelsen af Farvel og Goddag.

Altså med andre ord har fokus på både barnets styrker og udfordringer i de enkelte kontekster. Derved bygger besvarelsen på flere observationer af børnene i forskellige aktiviteter og forskellige sociale sammenhænge. Husk: undgå at skabe kunstige testmiljøer og at basere besvarelsen på enkeltstående oplevelser.

Det enkelte dagtilbud og den enkelte skole fastlægger selv hvilken metode, de vil anvende i forhold til at indsamle oplysningerne om barnet, men det er dog en forudsætning, at der vælges en metode, som er anvendelig i forhold til at dokumentere barnets adfærd i de tre forskellige kontekster. Det er også vigtigt, at personale og ledelse lokalt er opmærksom på at undgå så store forskelle i indsamlingsmetoderne, at det påvirker resultaterne derhen, at der ikke kan sammenlignes på tværs af daginstitutioner/skoler eller over tid i den enkelte daginstitution/skole.

Besvarelse af spørgeskema

Spørgeskemaet udfyldes ved at pædagoger, børnehaveklasseledere og SFO-pædagoger med afsæt i deres grundlæggende kendskab og løbende iagttagelser af børnene reflekterer over de enkelte spørgsmål i spørgeskemaet og herefter indtaster deres vurdering i skemaet. Husk i forbindelse med udfyldelsen af spørgeskemaet, at spørgsmålene ikke er en tjekliste, som børnene skal indfri, da der er tale om gradsspørgsmål.

Konkret udfyldes spørgeskemaet ved, at personalet overfører sine vurderinger til spørgeskemaet, hvor svarmulighederne i forhold til de enkelte spørgsmål vil være:

- I meget høj grad/altid
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad

- Slet ikke/i meget mindre grad

Derudover er der mulighed for at skrive fritekst i besvarelsen af spørgeskemaet.

Spørgeskemaet vedrørende "institutionen som kontekst" besvares af medarbejderne i det enkelte dagtilbud og den enkelte skole. I dagtilbuddene er det hensigten, at spørgsmålene om den pædagogiske praksis og samarbejdet med forældrene besvares af alle pædagoger og lederen. Spørgsmålene om samarbejdet med skolen besvares kun af lederen og af de pædagoger, som har et samarbejde med skolen via arbejdet med de største børn.

På skolerne besvares spørgsmålene om den pædagogiske praksis, om samarbejdet med forældrene samt om samarbejdet med dagtilbuddene af børnehaveklasseleder og/eller SFO-pædagog. De kan enten svare sammen eller udpege én til at løse opgaven, men erfaringsmæssigt giver det de bedste og mest retvisende resultater på tværs af kontekster, hvis begge deltager. Specielt konteksten med dagligdagsaktiviteter opleves ofte mest relevant i en SFO-sammenhæng. Skolelederen besvarer spørgsmålene vedrørende samarbejdet med dagtilbuddene.

En god metode kan her være at drøfte de konkrete spørgsmål på et personalemøde eller lignende og herefter indtaste de svar, som der er opnået enighed om. Selv om redskabet er baseret på de samme typer af svarkategorier som spørgeskemaet vedrørende "barnet i kontekst", så er formålet med redskabet ikke kun at vurdere, men også bidrage til overvejelser om dagtilbuddets eller skolens aktiviteter og organisering i forhold til at arbejde med overgangen fra skole til dagtilbud. Der er derfor også fritekstmuligheder i spørgeskemaet, så medarbejdere og ledere kan kommentere på svarene.

Efterbehandling

Når personalet har indtastet besvarelser for "barnet i kontekst" vil det være muligt at udtrække resultatrapporter om robusthed og forandringsparathed for det enkelte barn og for den samlede børnegruppe.

Indtastningen af besvarelsen for "institutionen som kontekst" gør det ligeledes muligt at udtrække en resultatrapport om, i hvilken grad dagtilbuddets eller skolens arbejde understøtter overgangen og er baseret på et godt samarbejde med skole og forældre.

Når der foreligger besvarelser for hele børnegruppen, er det vigtigt, at der bliver skabt mulighed for også at anvende materialet som grundlag for faglig refleksion. Pædagoger og ledelse har her mulighed for at udforske mønstre i besvarelserne og de muligheder, der er for at målrette den pædagogiske praksis.

Når medarbejdere og ledelse i dagtilbuddet eller på skolen har drøftet det samlede billede af børnenes robusthed og forandringsparathed samt egen praksis, vil der være basis for at fastsætte nye pædagogiske målsætninger og udvælge pædagogiske indsatsområder. Senere kan redskabet bruges til at følge op på de fastsatte mål.

Sådan vises resultaterne

Farvel og Goddag giver mulighed for at udtrække resultatrapporter, som tegner et billede af kvaliteten af det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet og skolen set fra flere perspektiver.

Det vil sige oplysninger om børnenes robusthed og forandringsparathed, samt oplysninger om dagtilbuddets eller skolens indsats i forhold til at styrke robusthed og forandringsparathed hos børnene samt for at sikre et godt samarbejde mellem dagtilbud og skole og med forældrene.

Hvilke typer resultatrapporter

For hvert af de to delredskaber kan der genereres resultatrapporter.

For delredskabet om det enkelte barn kan der dels udtrækkes en resultatrapport om barnets robusthed og forandringsparathed; om dagtilbuddets og skolens samlede børnegruppes robusthed og forandringsparathed samt på tværs af hele kommunen, sidstnævnte dels i en version til forvaltningsbrug og en version til brug for det politiske udvalg og den øverste forvaltningsledelse.

Resultatrapporten om det enkelte barn er mest detaljeret, mens resultatrapporten på kommuneniveau og specielt til det politiske niveau er på et mere overordnet niveau med få, udvalgte resultatindikatorer. Besvarelserne er anonyme, herunder oplysningerne om det enkelte barn – med undtagelsen af resultatrapporten om det enkelte barn, som til gengæld kun kan ses af pædagoger og leder af dagtilbuddet og af børnehaveklasseleder og SFO-pædagog – samt af barnets forældre (når den udleveres af personalet).

For delredskabet om den pædagogiske praksis, samarbejdet med forældre og mellem dagtilbud og skolen er der en resultatrapport for det enkelte dagtilbud og en resultatrapport på kommuneniveau, som går på tværs af medarbejdergrupper.

Adgang til resultatrapporter

De enkelte dagtilbud og skoler har adgang til at se resultatrapporten på individniveau for børn i dagtilbuddet eller skolen, samt resultatrapporten på dagtilbuds-/skoleniveau.

Det er op til den enkelte kommune at tilrettelægge processen vedrørende dialogen med forældrene. For at sikre den bedst mulige dialog skal forældrene have kendskab til de spørgsmål, som er blevet besvaret, og de skal se resultatrapporten for deres eget barn i forbindelse med deres dialog med dagtilbud eller skole om barnets udvikling.

Forvaltningen har adgang til resultatrapporter, som viser den samlede børnegruppe for det enkelte dagtilbud og den enkelte skole samt på tværs af dagtilbud og skoler, herunder sammenligning mellem de forskellige dagtilbud og skoler. Forvaltningen har ikke adgang til resultatrapporter på individniveauet.

Der er også udarbejdet en særlig resultatrapport med få, særligt udvalgte resultatindikatorer til det politiske udvalg, så oplysningerne kan indgå i udvalgets beslutningsproces, og dermed fremme dialogen mellem dagtilbud/skole, forvaltning og udvalg.

Sådan kan resultaterne anvendes

Farvel og Goddag dokumenterer den faglige kvalitet og kan anvendes som grundlag for refleksion internt i dagtilbuddet og på skolen. Resultaterne kan også anvendes i dialog med forvaltning, politikere og forældre.

I vejledningen er der fokus på brugen af resultaterne internt i dagtilbuddet og på skolen. På redskabets hjemmeside www.fm.dk/kvalitetsoplysninger er der yderligere inspiration til, hvordan resultaterne kan anvendes.

Udforskning af resultaterne i dagtilbuddet

I det enkelte dagtilbud handler arbejdet med vurderinger fra redskabet i høj grad om at gennemgå og diskutere dagtilbuddets besvarelser. Dette kan gøres på forskellige måder og tilrettelægges, så det passer ind i dagtilbuddets øvrige arbejde med udviklingen af den faglige kvalitet.

Redskabets vurdering kan anvendes som dialoggrundlag for forældresamtalerne i forhold til, hvordan der i fællesskab kan arbejdes hensigtsmæssigt med udvikling af barnets ro-busthed og forandringsparathed for at fremme en god overgang. Vurderingen bør udleveres til forældrene i forbindelse med dialogen.

De samlede besvarelser kan anvendes til at dokumentere og drøfte dagtilbuddets resultater med forældrebestyrelsen.

Vurderingerne kan tages op som et punkt på personalemøder. Med afsæt i vurderingerne kan det drøftes, hvad der ligger bag tallene, og hvad der fremadrettet kan gøres endnu bedre.

Resultaterne kan indgå i den løbende dialog med modtagerskoler om at udvikle samarbejdet om overgangen i retning af tydelige pædagogiske sammenhænge. Besvarelserne for de enkelte børn kan desuden indgå i dialogen om konkrete børn.

Endelig kan lederen søge inspiration fra andre dagtilbud og skoler fx via ledernetværk eller lignende – eller der indhentes inspiration fra forvaltningen.

Udforskning af resultaterne i skolen

I forhold til skolen (børnehaveklassen/SFO) handler det i høj grad om at anvende vurderingerne, så undervisning og øvrig indsats tager afsæt i børnenes behov, og der bygges videre på deres viden og erfaringer i overgangen fra dagtilbuddet. Besvarelserne kan anvendes i planlægningen af undervisningen i børnehaveklassen.

Børnehaveklasseleder/SFO kan i dialog med de afgivende børnehaver få et systematiseret indblik i, hvor de enkelte børn står i forhold til overgangssituationen.

Redskabets vurdering kan bruges som dialoggrundlag for samtaler med de forældre, hvor besvarelsen indikerer et sådant behov. Det er ikke hensigten at holde møder/samtaler med alle forældre.

Skolen foretager en selvstændig vurdering af børnenes robusthed og forandringsparathed i løbet af børnehaveklassen. Dette giver mulighed for at følge udviklingen, samt for at give en tilbagemelding til dagtilbuddene i forhold til udviklingen. Det kan bidrage til at skabe kontinuitet i samarbejdet mellem skole og dagtilbud. Det kan også være, der er mønstre i de nye vurderinger, som gør, at skole og dagtilbud skal have en dialog om, hvad dagtilbuddene de hver især lægger vægt på i deres besvarelser.

Vurderingen kan også anvendes til at skabe et fundament for den videre indskoling og overdragelsen til klasselærer i 1. klasse. Skolerne kan vælge også at gøre brug af redskabet i 1. klasse for at følge de enkelte børns progression i indskolingsforløbet.

Børnehaveklasselederne kan i dialog med skoleleder/pædagogisk leder søge inspiration fra andre skoler fx via ledernetværk eller lignende – eller fra forvaltningen.

Opfølgning på nye indsatsområder

Næste gang Farvel og Goddag anvendes, kan redskabet bruges til at dokumentere om evt. justeringer i den pædagogiske praksis har haft en positiv virkning. Eller om der er behov for yderligere indsats for at understøtte børnegruppens udvikling af robusthed og forandringsparathed.

